

עמת 41359-01-25 - פלוני נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

עמ"ת 41359-01-25

לפני: כבוד השופטת דפנה ברק-ארז

העורר: פלוני
נגד

המשיבה: מדינת ישראל
ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-
לוד מיום 7.1.2025 במ"ת 16688-11-24
שניתנה על-ידי כבוד השופט מ' אבן חן
כ"ב טבת תשפ"ה (22 ינואר 2025)
תאריך הישיבה:
בשם העורר:
בשם המשיבה: עו"ד ליאת יונניאן

החלטה

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 7.1.2025 (מ"ת 16688-11-24, השופט מ' אבן חן). בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים בעניינו.

2. ביום 7.11.2024 הוגש נגד העורר, יליד שנת 2005, כתב אישום לבית המשפט המחוזי. מעובדות כתב האישום, הכולל ארבעה אישומים, עולה כי העורר התכתב במהלך החודשים יולי-אוקטובר 2024 עם קטינים וקטינות בקבוצת הגיל 8-13 ברשתות חברתיות שונות. על-פי המתואר במסגרתם של שני האישומים הראשונים, העורר התחזה לנערה קטינה, וכך גרם לשתי קטינות עמן התכתב לשלוח לו תיעודים שלהן מבצעות מעשים מיניים לבקשתו. על-פי המתואר במסגרת האישום השלישי, העורר נהג לקיים שיחות וידאו עם קטינים באפליקציות שונות ולהקליט אותן. במהלך השיחות אמר העורר לקטינים אמירות בעלות אופי מיני, ביצע בפניהם מעשי אוננות וגרם לשלוש קטינות לגעת באיבר מינו. לפי האישום הרביעי, העורר החזיק במחשבו חומרי תועבה של קטינים.

3. בגין המעשים המתוארים כתב האישום מייחס לעורר שורה של עבירות מין, ביניהן מעשה מגונה בקטינה שטרם מלאו לה 16 שנים בהסכמה שהושגה במרמה באשר למיהות העושה לפי סעיף 348(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) ובנסיבות המופיעות בסעיפים 345(ב)(1) ו-345(א)(2) לאותו החוק, וכן בעבירה זו לפי סעיף 350 לחוק; מעשה מגונה בקטינה שטרם מלאו לה 14 שנים אף בהסכמתה לפי סעיף 348(א) לחוק העונשין ובנסיבות סעיף 345(א)(3), וכן בעבירה זו לפי סעיף 350 לחוק; שימוש בגופו של קטין לעשיית פרסום תועבה לפי סעיף 214(ב1) לחוק העונשין; עבירות לפי חוק המחשבים, התשנ"ה-1995 ובכלל זאת העברת מידע כוזב לפי סעיף 3(א)(1) לו וחדירה לחומר מחשב לפי סעיף 4 לחוק זה, וכן עבירה של הטרדה מינית לפי סעיפים 3(א)(3), 3(א)(6) ו-5(א) לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1988.

4. העורר נעצר ביום 27.10.2024 ומעצרו הוארך מעת לעת בבית משפט השלום בראשון לציון. ביום 5.11.2024 ניתנה החלטה שהורתה על שחרורו למעצר בית (מ"י 47107-10-24, הנשיא מ' מזרחי), אך ערר שהוגש עליה התקבל ביום 6.11.2024, בהסכמה, ובשים לב להודעתה של המדינה לפיה כתב האישום יוגש למחרת (עמ"י 10552-11-24, השופטת י' מושקוביץ). בד בבד עם כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו. המדינה טענה בבקשה כי יש בידיה ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של העורר בעבירות המיוחסות לו. עוד טענה המדינה כי בעניינו של העורר קמות עילת מסוכנות לפי סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, ובפרט כלפי קטינים, וכן עילה של שיבוש הליכי משפט לפי סעיף 21(א)(1)(א) לו.

5. בו ביום הורה בית המשפט המחוזי, בסופו של דיון שהתקיים בפניו, על מעצרו של העורר עד להחלטה אחרת (השופטת הבכירה מ' ברנט). בהמשך, בדיון שהתקיים ביום 12.11.2024 הסכים בא-כוחו של העורר לקיומן של ראיות לכאורה, אך טען כי על רקע גילו הצעיר והיותו נעדר עבר פלילי יש מקום לבחון חלופת מעצר. בסופו של הדיון הורה בית המשפט המחוזי על עריכת תסקיר מעצר בעניינו של העורר, חרף חומרת המעשים המיוחסים לו (השופט אבן חן). זאת, תוך התחשבות בגילו הצעיר של העורר ובכך שהוא נעדר עבר פלילי. בית המשפט המחוזי הורה כי התסקיר יתייחס לאפשרות של העברתו של העורר לחלופת מעצר בהיבט של הסיכון הנשקף ממנו ושל מצבן של נפגעות העבירה.

6. ביום 8.12.2024 הוגש תסקיר מעצר בעניינו של העורר מטעם שירות המבחן. מבלי לפרט, שירות המבחן תיאר את הרקע המשפחתי והאישי של העורר. בכלל זאת, צוין כי העורר עלה לישראל מאתיופיה בעת שהיה בן 5 ובמהלך חייו חווה קשיי הסתגלות וקשיים חברתיים. כן תואר משבר שעברה משפחתו של העורר על רקע מעצרו של אחיו בחשד לאונס אחותו הקטינה, וצוין כי האח שוהה כעת במעון נעול. עוד תואר בתסקיר כי העורר התגייס לאחרונה לצבא והספיק לשרת שלושה חודשים ביחידה קרבית, ובמסגרת זו "הצליח ליצור קשרים משמעותיים". כן הודגש כי העורר מבקש טיפול "להשגת שליטה בדחפיו המיניים". באשר

להערכת הסיכון, צוין, בין השאר, כי נוכח הקשיים שחוזה העורר והמעשים המיוחסים לו, הכוללים מעשי התחזות המונעים מדחפים מיניים - רמת הסיכון להישנות התנהגות מינית פוגענית מצדו כלפי קטינים ובכלל היא "משמעותית". עם זאת, שירות המבחן התרשם מהנכונות של מערך הפיקוח שהוצע בעניינו של העורר - הכולל את הוריו ואת אחותו הבכורה - למלא את תפקידו כנדרש. בשל כך, ובשל התרשמותו של שירות המבחן כי העורר "זקוק למעורבות טיפולית מקיפה ואינטנסיבית" בתחום המיני, הומלץ בתסקיר לבחון את התאמתו של העורר להשתלבות במרכז השיקומי "מעגלים", המיועד לעברייני מין, ואף הוצע לקבוע ריאיון התאמה עבורו.

7. ביום 15.12.2024 התקיים דיון בבית המשפט המחוזי. באת-כוח המדינה חזרה על בקשתה לעצור את העורר עד תום ההליכים מאחורי סורג ובריח, אך לא התנגדה לבחינת האפשרות לשילובו במרכז השיקומי "מעגלים". בשל כך, הורה בית המשפט המחוזי על הגשת תסקיר משלים בעניינו של העורר שיבחן את התאמתו לטיפול.

8. בתסקירים שהוגשו ביום 17.12.2024 ו-30.12.2024 צוין כי נערך לעורר ריאיון ביום 23.12.2024. מהדיווח על הריאיון עולה כי התייחסויותיו של העורר לעבירות שבהן הוא מואשם היו שטחיות, וכן "בלטו קשיים רגשיים והבנה לקויה למצבו". בשל כך, צוין כי הוא "אינו בשל להשתלב בתהליך טיפולי אינטנסיבי", והסיכוי להצלחתו בטיפול הוערך בשלב זה כנמוך. התסקיר כלל התייחסות גם לחלופת המעצר שהוצעה כחלופה מגבה (על רקע הכוונה המקורית לשלב את העורר במסגרת טיפולית). בעניין זה צוין כי נדרשת חלופה שלא ישהו בה קטינים כלל, אלא שבבית המשפחה נמצאת עדיין אחותו הקטינה שנפגעה מינית מאחיו וקטינים נוספים. עוד התרשם שירות המבחן בהקשר של חלופת המעצר כי המפקחים המוצעים אינו פנויים לליווי תהליך ארוך עם העורר. בהתאם לכל האמור, שירות המבחן ציין בתסקיר כי הוא אינו ממליץ על שחרורו של העורר ממעצר מאחורי סורג ובריח.

9. ביום 7.1.2025 התקיים עוד דיון בעניינו של העורר בבית המשפט המחוזי במעמד הצדדים, במסגרתו בא-כוחו של העורר ביקש לשחרר את העורר לחלופה של מעצר בית. עוד הוא הטעים כי העבירות המיוחסות לעורר התבצעו בטרם התגייס לצבא וכי הוא הפסיק לבצע את מרביתן ללא התערבות של גורם חיצוני. בא-כוחו של העורר הוסיף כי העבירות בוצעו בגיל צעיר, כי העורר נעדר עבר פלילי, וכי שיתף פעולה בחקירותיו. מנגד, באת-כוח המדינה הדגישה את חומרת המעשים המיוחסים לעורר, וציינה כי עצם הבחינה של חלופת מעצר בנסיבות כאלה נחשבת חריג לכלל, וביתר שאת כאשר שירות המבחן אינו ממליץ על שחרור כאמור.

10. בהמשכו של אותו היום נתן בית המשפט המחוזי את ההחלטה הנזכרת בפתח הדברים, והורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים. בעיקרו של דבר, בית המשפט

המחוזי קבע כי אופן ביצוע המעשים והעובדה ש"פגע בשבעה ילדים שונים בגילאים צעירים מאוד" מצביעים על מסוכנות גבוהה הנשקפת מן העורר וחשש ממשי כי ימשיך לפגוע בקטינים אם ישוחרר. בית המשפט המחוזי אף ציין כי בעניינו של העורר קמה גם עילת מעצר של חשש משיבוש הליכי משפט, וזאת נוכח יכולתו ליצור קשר עם הנפגעות ברשתות החברתיות, באופן שמעורר את החשש שהשחרור ירתיע את נפגעות העבירה מלהעיד בבית המשפט. בית המשפט המחוזי הדגיש כי מסקנה זו דומה גם למסקנתו של שירות המבחן, וכי אין מדובר במקרה חריג שבו על בית המשפט לסטות מהמלצה שלילית בתסקיר מעצר.

11. הערר דנן מכוון כלפי החלטתו של בית המשפט המחוזי. בעיקרו של דבר, טוען העורר כנגד קביעתו של בית המשפט המחוזי לפיה לא ניתן לאיין את מסוכנותו באמצעות המפקחים שהוצעו על-ידו. זאת, בשים לב להתייחסות החיובית של שירות המבחן אל מפקחים אלה, כמו גם לעובדה שבית משפט השלום היה נכון לתת בהם אמון בשלב מעצר הימים, ואף בית המשפט המחוזי עשה כן בעת שהעורר יצא לריאיון במסגרת הטיפולית. עוד הוסיף העורר כי ביכולתו להציע חלופה שבה לא תנכח אחותו הקטינה - מקום מגוריה של האחות הבכורה שהוצעה גם כמפקחת. כן הדגיש העורר כי נסיבותיו האישיות מצדיקות בחינת חלופת מעצר בעניינו, ובכלל זאת היותו נעדר עבר פלילי, שירותו ביחידה קרבית והעובדה שהביע רצון לקבל טיפול.

12. הדיון בערר התקיים בפני ביום 22.1.2025. בא-כוחו של העורר הדגיש את מחויבותם של בני משפחתו הקרובים - הוריו ואחותו הבכורה, שאף נכחו באולם - לסייע לו. בא-כוחו של העורר הוסיף כי ניתן לתמוה על הספקות שהועלו בתסקיר המשלים לגבי יכולתה של האחות הבכורה לפקח עליו, אחרי שנמצאה מתאימה לכך בתסקיר המקורי מיום 8.12.2024. לגישת בא-כוחו של העורר, הקושי שעלה ממעצר בפיקוח אלקטרוני בבית ההורים, שם מתגוררת האחות הקטינה, אינו עולה ביחס לבית האחות הבכורה. מנגד, באת-כוח המדינה הדגישה את המסוכנות העולה מן העורר, אשר לא מאפשרת להשלים עם מעצר שאינו מאחורי סורג ובריח ובפרט נוכח העובדה שלא נמצא מתאים למסגרת הטיפולית שהוצעה בעניינו. להשלמת התמונה, באת-כוח המדינה הבהירה שדיון במשפטו של העורר צפוי להתקיים במועד קרוב יחסית. לטענת באת-כוח המדינה, המשפט עצמו אינו צפוי להתארך בהתחשב בכך שהעורר הודה בחלק מהמיוחס לו בכתב האישום במסגרת חקירתו.

13. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים אני סבורה שדין הערר להידחות. אכן, העורר הוא אדם צעיר, ויש בחייו מאפיינים חיוביים. אולם, אין מוצא מן המסקנה, אשר נתמכת בתסקירי שירות המבחן, כי בשלב הנוכחי המסוכנות העולה ממנו עומדת על דרגה גבוהה ביותר. לכך יש להוסיף את העובדה שהעורר לא נמצא מתאים למסגרת הטיפולית שאליה נבחן. כמו כן, ההתקדמות הצפויה בעת הקרובה במשפטו שלו העורר מחזקת אף היא את המסקנה כי אין זה השלב להורות על חלופה למעצרו מאחורי סורג ובריח. אדגיש כי לא נעלמה מעיניי נכונותם הכנה של בני משפחתו של העורר לפקח עליו, והם אף הופיעו לדיון בנערך בפני. אולם, בשלב

זה התרשמותי היא שהחלופה המוצעת בבית האחות הבכורה אינה מספקת את הביטחון לכך שהמסוכנות הנשקפת מן העורר תפחת די הצורך.

14. סוף דבר: הערר נדחה.

ניתנה היום, ד' שבט תשפ"ה (02 פברואר 2025).

דפנה ברק-ארז
שופטת